

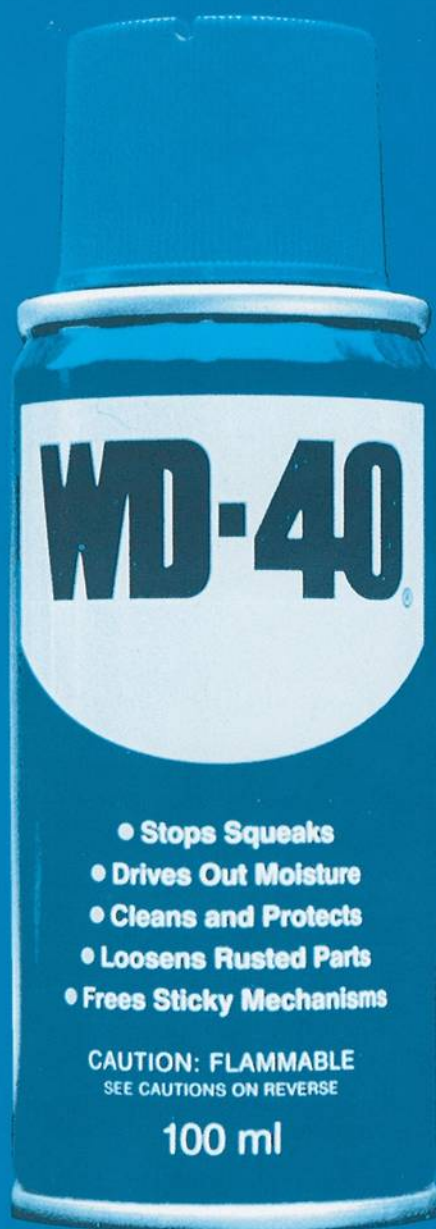
Тужилачка реч

*Удружење јавних тужилаца
и заменика јавних тужилаца Србије*

Број 2 • Година II • www.uts.org.yu • Грачаничка 18, Београд

уводна реч

Изузетно средство. Решава проблеме, Подмазује, одмрзава, отвара врата... У колима и по кући, универзално.

Избори јавних тужилаца и заменика су прошли. Некако су заобишли Републичко и београдско Окружно... А да пронађемо још једно В“...

Радован Лазић

УСТАВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Београд
Немањина 22-26

ПРЕДМЕТ: ИНИЦИЈАТИВА ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАКОНИТОСТИ

Удружење тужилаца Србије на основу одредаба из члана 125.ст.2. Устава РС, чл.4.тач.1, чл.11.ст.1.тач.2. и чл.20.ст.1. Закона о поступку пред Уставним судом и правном дејству његових одлука подноси:

**ИНИЦИЈАТИВУ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАКОНИТОСТИ
СА
ПРЕДЛОГОМ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ
ПРИВРЕМЕНЕ МЕРЕ ЗАБРАНЕ ИЗВРШЕЊА**

- Става првог тачке прве Закључка Владе Републике Србије 05 број 121-8431/2004-12-31 од 23.12.2004.године

Образложење

Подзаконским општим актом - Закључком Владе РС 05 број: 121-8431/2004-12-31 од 23.12.2004.године и то одредбом члана 1.ст.1. предвиђено је да се плате изабраних лица из чл.7. Закона о платама у државним органима и јавним службама, осим за председника Републике, народне посланике и изабрана лица у правосудним органима обрачунавају и исплаћују почев од плате за децембар 2004.године по основици која износи 12.957,00 динара (8.824,00 динара нето).

Сматрамо да је део ове одредбе, и то којим је предвиђено да се ова основица неће примењивати за обрачун плата изабраним лицима у правосудним органима, супротна одредбама из члана 2, 3, 4. и 7. Закона о платама у државним органима и јавним службама („Сл. Гласник РС,, број 34/01 од 18.06.2001.г.), одредбама из чл. 34, 51. и 52. Закона о јавном тужилаштву („Сл. Гласник РС,, бр.63/01, 42/02, 39/03, 44/04 и 51/04) и чл.4, 30. 31, 32. и 33.

Закона о судијама („Сл. Гласник РС„, број 63/01, 42/02, 39/03, 44/04 и 51/04).

Наиме, одредбама чл.2. Закона о платама у државним органима и јавним службама предвиђено је да се плате изабраних, именованих и постављених лица (међу којима су и носиоци правосудних функција) одређују на основу основице за обрачун плата, коефицијента који се множи са основицом, додатком на плату и обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса. Разлике у платама поменутих категорија се утврђују с обзиром на сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, односно према овим критеријумима се разликују коефицијенти који појединим од њих припадају (чл.4. и чл.7. Закона). С тим у вези су и предвиђени различити коефицијенти за обрачун и исплату плата изабраних лица. То је, поред осталог уређено да они износе 10,50 за председника Врховног суда, а 10,20% за министра. На овај начин, предвиђањем различитих коефицијената за поједине категорије именованих лица, разрађена је одредба поменутог члана 4. Закона, те је уређен њихов међусобни паритет у платама, који је, као што је наведено, пропорционалан појединим критеријумима (одговорност, сложеност посла и др.).

Одредбом из чл.3. предвиђено је да основицу за обрачун плата (а не основице) утврђује Влада РС. Из начина на који су формулисане одредбе чл.1, 2. и 3. овог Закона произилази да је ова основица истоветна и за чланове Владе и за носиоце правосудних функција, а да се одређене разлике у њиховим платама, одређују на основу малопре наведених, законом предвиђених неједнаких коефицијената. Према томе, поменути закон не дозвољено да се користе различите основице за обрачун плата чланова Владе и носилаца правосудних функција - судија, тужилаца и заменика тужиоца. Предметним закључком Владе РС то је учињено тако што је предвиђено да се основица од 12.957,00 динара има применити селективно, само за обрачун плата чланова Владе, а не и именованих лица у правосудју.

Имајући у виду ове законске одредбе као и регулативу овог Владиног Закључка, може се закључити да је Законом предвиђени однос плата између чланова извршне власти и носилаца правосудних функција нарушен овим Закључком и то у корист функционера Владе. Ово произилази из опште познате чињенице да Висина зарада министра, по примени поменутог Закључка износи око 90.000,00 динара, а да плата председника Врховног суда износи 51.000,00 динара. Поред тога и остали званичници Владе, помоћници и заменици министра имају плате које су значајно веће у односу на плату председника Врховног суда. На поменути начин нарушен је предвиђени паритет у платама и према свим осталим изабраним лицима у правосудју – судијама, тужиоцима и заменицима тужиоца. О тој диспропорцији су објављени бројни чланци и приказане многе емисије на нашим медијима.

Поред тога, предметне одредбе Владиног Закључка су у супротности са цитираним одредбама Закона о судијама и Закона о јавном тужилаштву. Наиме, одредбом члана 31. Закона о судијама предвиђено је поред осталог да основна плата судије Врховног суда Србије не може бити нижа од основне плате министра, а одредбом из члана 32. истог закона уређено је да основна плата председника поменутог суда не може бити нижа од основне плате министра у Влади. Другим речима, овде се даје одређена предност у одређивању плата судија Врховног суда у односу на чланове Владе, јер оне могу бити исте или више, а никако ниже одређене. Иначе, овим законима је предвиђено да плате свих осталих судија и носилаца јавнотужилачке функције буду одређене према предвиђеном односу спрам ових зарада.

Дакле, и овим законима је такође уређен одређени паритет у платама носилаца правосудне и извршне власти, с тим што је предвиђена и одређена предност у висинама плата судија Врховног суда у односу на чланове Владе јер оне могу бити исте или више, а никако ниже одређене.

С обзиром да су Закон о јавном тужилаштву и Закон о судијама ступили на снагу након доношења Закона о платама у државним органима и јавним службама то произилази да се, по принципу примене каснијег закона за обрачун плата носилаца правосудних функција морају применити ти каснији закони. Међутим и одредбе ових закона су дероги-

ране поменути Владиним Закључком, те је повређен предвиђени однос зарада носилаца извршне и судске власти.

На првом месту потребно је напоменути и то да је основна интенција законодавца приликом доношења предметних одредби Закона о платама судија и јавних тужилаца била, поред осталог, заштита материјалног положаја и независности изабраних лица у правосуђу и спречавање довођења њиховог положаја у зависан однос према извршној власти.

Овакве законске одредбе су у складу са уставном регулативом из чл.96. и 103. којима је гарантована самосталност и независност судске и јавнотужилачке власти, а која по својој природи подразумева и њихову материјални независност.

Удружење тужилаца сматра да постоји надлежност Уставног суда Републике Србије за поступање у конкретном предмету јер из форме и садржине Владиног Закључка јасно произилази да се ради о подзаконском општем акту. Наиме, ово је подзаконски акт с обзиром да је донет од стране органа који припада извршно-управној власти, у поступку и на начин предвиђен управо за поступање извршног органа Владе. При томе у хијерархији подзаконских Владиних аката Закључак свакако по својој правној снази долази иза уредбе, наредбе или пак одлуке, а управо су тим најслабијим актом Владе, дерогирани, тј. Суспендоване законске одредбе у вези са одређивањем плата изабраних лица у правосуђу.

Удружење тужилаца сматра да није спорно и да се ради о општем правном акту с обзиром да из његове формулације произилази да се он односи на „ерга оменс., тј. Да је упућен на неодређени број случајева. С тим у вези, сматрамо да се формално правно посматрано, не може тумачити да овај акт има карактер појединачног управног акта, поред осталог, и због тога што овај Владин Закључак не садржи поуку, нити је предвиђена могућност изјављивања жалбе против истог, или пак покретање управног спора, што би била одлика решења и других појединачних аката у смислу одредбе чл. 124. Устава Републике Србије.

Имајући у виду напред наведено, Удружење тужилаца предлаже да Уставни суд Србије донесе одлуку којом ће утврдити да предметна норма Владе РС 05 број 121-8431/2004-12-31 од 23.12.2004.године није у складу са одредбама чл.2, 3, 4. и 7. Закона о платама у државним органима и јавним службама, члана 4, 30, 31, 32. и 33. Закона о судијама и члана 34, 51. и 52. Закона о јавном тужилаштву.

Удржење тужилаца предлаже и да Уставни суд Републике Србије усвоји предложену привремену меру тако што ће забранити примену наведене норме Владиног Закључка. Наиме, примена овакве одредбе Закључка Владе РС би произвела неотклоњиве штетне последице јер би био нарушен Уставом и законима утврђен однос независности судске и извршне власти, с обзиром да се за обрачун плата већ користи основица којом се повређује законом утврђени однос зарада Владиних функционера и именованих лица у правосуђу.

У прилог: фотокопија закључка Владе РС 05 број 121-8431/2004-12-31 од 23.12.2004.г

Дана 3.3.2005.године

ПРЕДСЕДНИК
ИЗВРШНОГ ОДБОРА
УДРУЖЕЊА ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА И
ЗАМЕНИКА ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА СРБИЈЕ
Александар Милосављевић

ЕТИЧКИ КОДЕКС

Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије

Увод

У основи већине правила којих се тужиоци у данашње време придржавају налазе се поштовање уставних одредби, међународних уговора и конвенција, одговарајућих правних традиција, интерних пословника и других сличних извора. Тужиоци штите уставност и законитост у оквиру своје надлежности и имају изражен осећај одговорности за поверење које им јавност указује. Етички кодекс ће служити као темељац тужилачке професионалне одговорности.

Циљ Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије (у даљем тексту Удружење) је да у овом Кодексу детаљније дефинише генерално прихваћена правила која се тичу понашања тужилаца, уз обраћање пажње на објективна ограничења која постоје у земљама у транзицији. Овај Кодекс треба сматрати скупом правила која су подложна изменама, на начин који је у самом Кодексу наведен. Ова правила односе се на све носиоце јавнотужилачке функције.

Етички кодекс

Имајући у виду да је заједница народа прокламовала права и слободе свих људи у Универзалној декларацији људских права Уједињених нација и каснијим међународним уговорима, конвенцијама и другим инструментима;

Имајући у виду да су Уједињене нације, на свом Осмом конгресу о превенцији злочина и третману преступника 1990. године у Хавани, на Куби, усвојиле Смернице о улози тужилаца;

Имајући у виду да Савет Европе у својој Препоруци (2000) 19 о улози јавног тужилаштва у кривично - правном систему препоручује да се тужиоци, вршећи своје дужности придржавају кодекса понашања;

Имајући у виду да је Међународно удружење у

својим стандардима професионалне одговорности и декларације основних дужности и права тужилаца сачинило документ који служи као међународни темељ за понашање тужилаца;

Имајући у виду да јавност треба да има поверење у интегритет правног система и јавних тужилаца који играју кључне улоге у спровођењу правде;

Стога Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца усваја следећи текст као Етички кодекс тужилаца:

1) Професионално понашање

Тужиоци су дужни да:

- а) у сваком тренутку својом достојношћу, понашањем и изгледом одрже част и углед своје професије;
- б) се придржавају највиших стандарда интегритета и бриге;
- ц) буду непоткупљиви, непристрасни и независни и да не дозволе да се на њих врши притисак из било којих извора;
- д) се непрестано труде да увећају своје професионално знање и способности;
- е) своје дужности обављају правилно и објективно, без страха, предрасуда или благонаклоности; и без дискриминације по било ком основу као што су пол, раса, националност...
- ф) поштују, штите и придржавају се закона и универзалног концепта људских права, те да служе јавном интересу и штите га.

2) Понашање у међусобним односима

2.1 У својим међусобним односима, као и у односима са осталим запосленим, тужиоци треба:

- а) да се једни према другима, као и према ос-

талим запосленим понашају с поштовањем као и да комуницирају отворено;

б) да имају обзира према дужностима других и да не захтевају од других тужилаца, или службеника, да пружају услуге које би могле да нашкоде тужилаштву или међусобним односима.

2.2 У односима са подређенима, као и са осталим запосленим надређени треба:

а) да се понаша праведно и да служи за пример;

б) да их охрабрује да усавршавају своје професионално знање и способности;

ц) да их правовремено информисе о ствари-ма које су неопходне за њихово успешно обављање дужности;

д) подређени треба да му/јој се обраћају са дужним поштовањем.

2.3 Тужилаштво треба да сарађује са другима на начин који је оријентисан ка постизању резултата и на отворену комуникацију.

3) Улога у кривичном поступку и другим судским поступцима

3.1 Тужιοци своје дужности треба да обављају праведно и ефикасно.

3.2 Тужιοци треба да активно учествују у поступку, на следећи начин:

а) у односу на полицију:

1) Када учествују у истрази кривичног дела и остварују своје надлежности у односу на полицију, треба то да чине објективно и професионално, дајући јасне инструкције;

2) Приликом учешћа у предкривичном поступку, тужιοци су дужни да предузимају све мере да полиција:

- поштује законе и основна људска права, и да ради у складу са законом и на одговарајући начин;

- предаје извештаје који су истинити и комплетни;

- информисе тужιοца о истражним радњама које је полиција спровела у оквиру предкривичног поступка.

б) у односу на суд:

1) Вршећи своју функцију, тужιοци треба да поштују углед, независност и непристрасност суда и да штите права свих учесника у судском процесу;

2) Тужилац је дужан да преузме кривично гоњење када постоји основана сумња и докази да је одређено лице починило кривично дело које се гони по службеној дужности, а одустане од кривичног гоњења у одсуству таквих доказа.

3) Тужιοци ће увек трагати за истином и помагати суд да дође до истине, те да праведно пресуди у односу на заједницу, жртве и оптужене, у складу са законом и праведношћу;

4) Тужιοци су дужни да обезбеде да се одговарајуће лице гони за одговарајуће кривично дело у интересу правде, а не само у интересу осуде;

5) Чуваће професионалне тајне

6) Узимаће у обзир ставове, легитимне интересе и могуће страхове жртава и сведока када су њихови лични интереси угрожени, или то могу постати, трудиће се да осигурају информисаност жртава и сведока о њиховим правима и да, уколико је то неопходно, осигурају физичку и менталну заштиту њихову и њихових најближих;

7) Неће користити доказе који су стечени на противзаконит начин, а који би представљали кршење људских права осумњичених, залагаће се да се против оних који се таквим методама служе предузму одговарајуће радње.

ц) у односу на адвокате поступати професионално поштујући при томе специфичну улогу тужιοца у судском поступку.

4) Однос према:

а) Законодавној и извршној власти:

1) Тужιοци су дужни да у додиру са законодавном и извршном влашћу поштују уставни и правни положај и ауторитет тих власти, не мешајући се у њихове надлежности.

2) Да би промовисали правденост и делотворност криминалне политике, тужιοци треба да сарађују са владиним телима и институцијама у складу са законом истовремено задржавајући своју независност и самосталност.

б) Медијима

Чувајући професионалне тајне и штитећи интересе кривичног поступка, тужιοци медијима треба да пруже што је могуће више објективних информација, у односу на дату ситуацију, и да настоје да у својим јавним наступима бране углед јавнотужилачке функције.

ц) Друштву

У комуникацији са јавношћу, тужιοци треба да се понашају конкретно, са пажњом, стрпљењем и дужним поштовањем према сваком са ким дођу у контакт.

д) Другим Државама и Међународним телима

У поступку по захтевима за међусобном правном помоћи тужιοци треба да захтевану помоћ пруже, уз исту пажњу и опрез који показују при раду на сопственим предметима.

5) Понашање у свакодневном животу

а) Без обзира да ли су на дужности или не, тужιοци су дужни:

1) да се понашају у складу са јавним карактером тужилачке функције која укључује примену одређених стандарда, што може да резултира тиме да извесна дела или превиди тужιοца могу постати предмет јавне дебате, угрожавајући тиме углед тужилаштва;

2) да буду особе од интегритета, то јест да не врше икакве радње, налазе друга запослења, нити се баве активностима које могу да утичу на њихов професионални слободоман став, или које могу да оставе такав утисак.

б) Тужιοцима је дозвољено да оснивају или се учлањују у друге професионалне организације ради заступања својих интереса, промовисања своје професије, обуке или заштите свог положаја.

ц) Узимајући у обзир објективна ограничења државе која је у транзицији, тужιοцима није дозвољено да се током обављања функције учлањују у политичке странке, као ни да јавно износе своје примедбе и мишљења о одређеним политичким темама.

6) Сукоб интереса

Јавни тужιοци не смеју да користе свој службени положај у сврху задовољавања својих или туђих интереса нити да учествују у поступцима где би њихова непристрасност била доведена у питање.

7) Усвајање, евалуација и измене Кодекса

7.1 Кодекс усваја Скупштина Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије и он ће се односити на све чланове Удружења.

7.2 Скупштина ће, са циљем осавремењивања, с времена на време вршити евалуацију Кодекса.

7.3 Преко својих одељења, чланови могу Извршном одбору Удружења подносити иницијативе за измену Кодекса. Извршни одбор ће предлоге за измену и допуну Кодекса поднети Скупштини Удружења.

8) Поштовање Кодекса

8.1 У случајевима непоштовања Кодекса предузимаће се радње у складу са Статутом Удружења.

8.2 О повредама Кодекса одлучиваће Суд части.

КРИВИЧНО ПРАВО И КРИВИЧНИ ПОСТУПАК

КРИВИЧНО ДЕЛО НЕОВЛАШЋЕНО КОРИШЋЕЊЕ АУТОРСКИХ ПРАВА ИЗ чл. 183 а КРИВИЧНОГ ЗАКОНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Кривично дело неовлашћено коришћење ауторског права из чл. 183 а унето је у Закон о изменама и допунама Кривичног закона Србије (Службени гласник РС бр. 47/94). Ово дело има скоро идентичну инкриминацију као кривично дело из чл. 183 Закона о ауторским и сродним правима (Службени лист СРЈ од 15.05.1998. године), али представља кривично дело за које се гоњење предузима по службеној дужности.

Уношењем овог кривичног дела у КЗ РС и подударањем са кривичним делом Закона о ауторским и сродним правима поставља се питање да ли је ова заштита у надлежности Федерације или Републике (Државне заједнице или држава чланица). Одговор на ово питање даје Закон за спровођење Уставне повеље државне заједнице Србије и Црне Горе (Службени лист Србије и Црне Горе) број 1 /2003 који у глави III предвиђа усклађивање прописа са Уставном повељом.

Чланом 20 Закона за спровођење Уставне повеље став 1: „Савезни закон и други савезни прописи из области које су према Уставној повељи у надлежности Државне заједнице Србије и Црне Горе примењују се као правни акти државне заједнице Србије и Црне Горе, осим у деловима који су у супротности са одредбама Уставне повеље“.

У ставу 5 се наводи: „Акти из става 1 овог члана који нису из области у којима је Уставном повељом утврђена надлежност Државне заједнице Србија и Црна Гора,

примењују се после ступања на снагу Уставне повеље као општи акти држава чланица, док их њихови надлежни органи не ставе ван снаге, осим у деловима који су у супротности са одредбама Уставне повеље, изузев у областима које су већ регулисане прописима државе чланице.

Републичко јавно тужилаштво својим обавезним упутством од 22.09.2003. године усмерило је примену члана 183а КЗ РС у вези са заштитом ауторских права која су регулисана и чл. 183 Закона о ауторским и сродним правима, имајући у виду чл.20 Закона за спровођење Уставне повеље Државне заједнице Србија и Црна Гора, те да је кривично – правна заштита ауторских права већ била регулисана прописима државе чланице, као и да је након ступања на снагу Уставне повеље измењен КЗ РС у делу који се односи на заштиту ауторских права, све то указује на интерес право и обавезу Србије у вези са заштитом ауторских права.

Општинско јавно тужилаштво у Панчеву је 08.03.2004. године подигло оптужницу против Јовић Стојана из Бан. Новог Села што је:

12.02.2004. године у Бан. Новом Селу неовлашћено ставио у промет ауторско дело, тако што је на импровизованој тезги – на хауби свог путничког аутомобила на пијаци продавао 160 ком. CD-а са неовлашћено преснимљеном страном и домаћом музиком, игрицама за РС и MP3 музиком, за која „пиратска“ издања није овлашћени дистрибутер,

док уредне рачуне дистрибутерских кућа не поседује, чиме је извршио кривично дело неовлашћено коришћење ауторског и другог сродног права из чл. 183 а ст.1 Кривичног закона Републике Србије.

Поступајући судија Општинског суда у Панчеву је изразио своје неслагање са оптужницом ОЈТ-а Панчево, имајући у виду неусклађеност између савезног закона о ауторским и сродним правима, те прописом из чл. 183 а КЗ РС те у вези с тим предложио да веће оптужницу одбаца.

Ван расправно кривично веће Општинског суда у Панчеву, дана 08.04.2004. године доноси решење којим се одбацује оптужница Општинског јавног тужилаштва у Панчеву са образложењем:

Да нема захтева овлашћеног тужиоца јер постоји неусклађеност између Савезног закона о ауторским и сродним правима и чл. 183 а ст.1 КЗ РС, а које се огледа да се по Савезном закону гоњење предузима по приватној тужби те да је примена Републичког закона у супротности одредбама чл.4 ОКЗ-а о временском важењу кривичног закона, јер се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела, те је правило да се примењује закон који је блажи за учиниоца ако је после извршења кривичног дела измењен закон једном или више пута, полазећи при томе од чињенице да је ОКЗ и КЗ РС представљају јединствено кривично законодавство. Упоређењем Савезног закона о ауторским и сродним правима сачл. 183 а ст.1 КЗ РС произилази по ставу већа да је блажи закон за учиниоца Савезни закон о ауторским правима, те из тих разлога у конкретном случају не постоји захтев овлашћеног тужиоца.

Општинско јавно тужилаштво је 22. априла 2004. године против овог решења изјавило жалбу непосредно Вишем суду (Окружном суду Панчево) због повреде кривичног закона и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са

образложењем да је Општинско јавно тужилаштво Панчево подигло оптужницу за дело које је извршено 12.02.2004. године те да одатле јасно произилази да је у време извршења кривичног дела важио закон по којем је оптужени оптужен, односно дело је извршено након измене закона и његове детаљне инкриминације и то не само у кривичном закону РС, већ и закона о ауторским и сродним правима (Сл. лист СРЈ бр. 24/98), а с обзиром на чињеницу да је блажи закон онај закон који за исто кривично дело предвиђа блажу кривичну санкцију по врсти и висини ванрасправно кривично веће Општинског суда у Панчеву погрешно је оценило чењеницу да је Закон о ауторским и сродним правима блажи по учиниоца само зато што се за кривично дело које му се ставља на терет гоњење по наведеном закону предузима по приватној тужби, за разлику од кривичног закона РС по коме се гоњење за ово кривично дело предузима по службеној дужности, те је следствено томе погрешно утврђена и чињеница да у конкретном случају нема захтева овлашћеног тужиоца јер би због свега што је ванрасправно кривично веће одлучило следила примена Закона о ауторским и сродним правима. Обзиром да Закон за спровођење Уставне повеље Државне заједнице Србије и Црне Горе (Службени лист број 1 /2003) у глави 3 предвиђа усклађивање држава чланица са Уставном повељом, а о чему говоре и чланови 20 ст.1 и ст.5 истог Закона откљоњена је дилема у чију надлежност спада регулисање кривично – правне заштите ауторских права и како приступити када се инкриминација из кривичног закона РС подудара са неким делом о ауторском и сродном праву, а овом се додаје и чињеница да је Општински суд у Панчеву донео правоснажну пресуду К.бр.942/03 од 04.03.2004. године против Боројевић Васе из Панчева, због кривичног дела неовлашћено коришћење ауторског и другог сродног права из чл. 183 а ст.1 КЗ РС, где је окривљени осуђен на новчану

казну, а за које кривично дело је поступак покренут и гоњење предузето по службеној дужности ОЈТ-а Панчево.

Из наведених разлога предложено је да Окружни суд у Панчеву уважи жалбу ОЈТ-а Панчево и укине решење Општинског суда у Панчеву и предмет упути на поновно одлучивање.

До данашњег дана није донета одлука од стране Окружног суда у Панчеву.

БИТНА ПОВРЕДА ОДРЕДАБА КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА

Окружни суд у Новом Саду је на основу чл. 350 тач.3 ЗКП-а донео пресуду којом је Саша Тодоровић ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело убиства у покушају из чл. 47 ст.2 тач.3 КЗ РС у вези чл. 19 КЗ СРЈ, и истом пресудом је одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава, а оштећена страна је ради остваривања имовинско правног захтева упућена на парницу.

Против те пресуде жалбу је изјавио Окружни јавни тужилац у Новом Саду због битне повреде одредаба кривичног поступка, због погрешно утврђеног чињеничног стања са предлогом да се првостепена пресуда укине и предмет врати на поновно суђење.

Врховни суд Србије у Београду је донео решење којим се уважава жалба Окружног јавног тужиоца те се пресуда укида и предмет враћа на поновно суђење са образложењем:

Првостепеном пресудом учињена је битна повреда одредаба кривичног поступка из чл. 364 ст.1 тач.11 ЗКП-а, јер о одлучним чињеницама, постоји знатна противуречност између онога што се наво-

ди у разлозима пресуде о исказима датим у поступку и записника што чини битну повреду одредба кривичног поступка на коју Врховни суд у смислу чл. 376 ЗКП-а пази по службеној дужности а на коју се основано жалбом Окружног јавног тужиоца указује, због чега се за сада ни чињенично стање не може прихватити као правилно и потпуно утврђено па се укидање провостепене пресуде, а у смислу чл. 385 ЗКП-а показује обавезно.

Провстепени суд у пресуди наводи: „остали саслушани сведоци очевици догађаја који од раније нису познавали оптуженог, видевши у судници оптуженог изјавили су да то није лице које је критичном приликом испред кафића „Моцарт“ пуцало у оштећеног“.

Међутим, ти сведоци тако нису изјавили ни пред истражним судијом ни на записнику о главном претресу, већ су у суштини навели да нису видели ко је пуцао и у кога а на главном претресу – цитат: оштећена Софија Прокић „оптуженог који данас седи у судници видим први пут“, сведок Светлана Станишић: „оптуженог данас први пут видим у судници, раније га нисам виђала, нисам га ни тог дана приметила на месту где се догађај десио“, сведок Катница Симић: „Сем што сам чула пуцњаву и видела да је Софија повређена, ништа друго нисам видела чак ни тог повређеног Дедића јер сам му била леђима окренута. Оптуженог данас први пут видим, раније га нисам видела“, сведок Даринка Попов: „оптуженог данас први пут видим у судници. Ја не знам ко је пуцао ни ко је повређен сем моје колегинице...“. Из наведеног јасно произилази да стоји противречност између онога што се наводи у разлозима пресуде и садржине записника о исказима напред наведених сведока.

Бранислава Вучковић

ТРЕЋА СКУПШТИНА

УДРУЖЕЊА ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА

И ЗАМЕНИКА ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА СРБИЈЕ

Дана 27.11.2004. године у просторијама Окружног суда у Београду одржана је трећа скупштина Удружења тужилаца Србије.

Скупштином је председавао потпредседник Скупштине Златко Шуловић – Окружни јавни тужилац у Ваљеву.

Скупштину је од гостију поздравио Јанко Лазаревић в.д. председник Врховног суда РС. Лазаревић је на почетку свог обраћања скупштини Удружења изразио задовољство што присуствује оваквом скупу. Истакао је да тужилаштво обавља јако важну функцију због чега је пре годину дана када се одлучивало о реизбору тужилаца и стао на њихову страну. Изнео је своје мишљење да и суд али и тужилаштво морају наћи снаге да се одупру свим притисцима на њихов рад. Уколико тужилаштво добро ради, рад је олакшан и суду, и због тога он никад није потцењивао рад тужилаштва што многи раде. Тужилаштво управо сада као и уосталом и суд пролазе кроз јако тежак период. По мишљењу

Лазаревића тужилаштво мора да се избори да буде независно.

Лазаревић је пожелео пуно успеха у даљем раду Удружења. На крају је истакао да Удружење мора да се бори против прозивки које тужилаштво трпи.

Извештај о раду Удружења јавних тужилаца за 2004. годину изнео је председник Извршног одбора Александар Милосављевић – заменик специјалног тужиоца за организовани криминал.

Милосављевић је подсетио на скорашњу историју измена закона који су се односили на јавно тужилаштво. Осврнуо се и на излагање претходника и поменуо утицај извршне власти на јавно тужилаштво и неименовања тужилаца и заменика јавних тужилаца у претходном периоду. Пут за достизање независности јавног тужилаштва је препознавање правила којих ће се сви придржавати. Управо у том циљу Удружење јавних тужилаца је и почело рад на Етичком кодексу

као скупу правила која ће помоћи у одвајању јавног тужилаштва од утицаја других грана власти.

Као тешке тренутке за Удружење током 2004. године подсетио је присутне на избор заменика јавних тужилаца пред скупштином Републике Србије када велики број тужилаца није изабран на положаје на којима се до тада налазио. Као један од примера оваквог понашања када многима није и даље јасно који су критеријуми примењивани приликом овог избора је и неизбор Слободанке Јовичић заменика Окружног јавног тужиоца у Новом Саду. Одмах након овог избора Богдан Станковић председник Скупштине Удружења јавних тужилаца поднео је оставку на то место што је додатно ослабило Удружење.

У циљу јачања утицаја Удружења упознао је присутне са идејом већег укључивања чланова Удружења у рад Управе, због чега ће и бити изнет предлог да се број чланова Извршног одбора прошири са још чланова, и да се у том правцу измене поједини чланови Статута Удружења. Присутнима на Скупштини, активности које је Удружење имало око Уставног положаја представила је Јелена Стојаковић – заменик Општинског јавног тужиоца у Зрењанину.

Јелена Стојаковић је подсетила присутне да је Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца у сарадњи са експертима Савета Европе израдило свој нацрт будућих Уставних одредби у делу који се односи на јавно тужилаштво, као и сопствени предлог Закона о јавном тужилашству. У склопу таквих активности Удружење јавних тужилаца организована је и међународна регионална конференција на тему „Независност и одгов-

орност јавног тужилаштва“. Посебно је скренута пажња да су страни стручњаци позитивно оценили предлог Уставног положаја јавног тужилаштва и решења из закона о јавном тужилаштву које је израдио Удружење.

Присутни су упознати и са тежњом Извршног одбора Удружења да се представници Удружења укључе у скупштински одбор РС који се бави израдом нацрта новог Устава. Јелена Стојаковић је навела да је Извршни одбор писао осим председнику Скупштине и Министру Правде РС и премијеру Владе РС и председнику РС. Удружење је свој предлог Устава и извештаје са регионалне конференције доставило и председницима посланичких група Скупштине РС.

Скупштина је оба извештаја усвојила.

Етички кодекс је делегатима представила Љиљана Николић – заменик Републичког јавног тужиоца.

Љиљана Николић је упознала присутне са Пројектним тимом за израду Етичког кодекса и са именима чланова пројектног тима који су испред Удружења радили на његовој изради. Такође се захвалила међународним експертима из Aba-Seeli и OSCE који су много помогли на изради овог кодекса. Као једног од експерата који су такође помагали Удружењу навела је и Маргета Шолц – генералног секретара Међународног удружења тужилаца.

Љиљана Николић посебно је истакла важност оваквог акта с обзиром да он по њеном мишљењу представља материјално право по коме ће радити Суд части.

У овакав нацрт по речима госпође Николић уврштене су и све измене које је сугерисало чланство на округлим столовима који су одржани поводом усвајања Етичког кодекса у Пироту и Зајечару.

Скренута је пажња да је овакав текст Етичког кодекса подложен изменама о чему су чланови пројектног тима водили рачуна тако да је ова могућност и предвиђена завршним одредбама овог акта.

Етички кодекс је једногласно усвојен и у овом броју га у целости објављујемо.

Члан Извршног одбора Зоран Пешић – Окружни јавни тужилац у Чачку је образложио предлог измена Статута Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије.

Пешић је нагласио да су измене Статута Удружења по мишљењу чланова Извршног одбора који су ове измене и предложили потребне како би рад Удружења био ефикаснији. Извршни одбор је сматрао да би у циљу подстицања чланства на активније учешће у раду Удружења требало проширити број чланова Извршног одбора. На овај начин иде се ка томе да се већи број представника одељења Удружења из удаљених средина непосредно укључи у рад Управе и у тај рад унесе нове идеје. Проширивањем Извршног одбора Управа такође жели да рад преко представника учини транспарентним што већем броју чланства.

Наглашено је и да су одређене измене Статута условљене усвајањем Етичког кодекса.

Измене Статута су усвојене.

Златко Шуловић је представио листу предлога за избор нових чланова Управе Удружења.

Након гласања су изабрани:

1. за *Председника Скупштине Удружења*

Бранислава Вучковић –

Општински јавни тужилац у Панчеву (досадашњи потпредседница Извршног одбора Удружења)

2. за *потпредседника Скупштине*

Јасмина Киурски – заменик Републичког јавног тужиоца

3. за *чланове Извршног одбора* :

• **Милан Петровић** – заменик Тужиоца за ратне злочине

• **Лидија Комлен Николић**

– заменик Окружног јавног тужиоца у Београду

• **Миленко Мандић**

– Окружни јавни тужилац у Ужицу

• **Биљана Силађи**

– заменик Општинског јавног тужиоца у Новом Саду

• **Нешић Соња**

– заменик Општинског јавног тужиоца у Пироту

• **Мировић Тамара**

– заменик Окружног јавног тужиоца у Нишу

• **Александар Милосављевић**

– заменик тужиоца у Посебном одељењу за организовани криминал

• **Горан Илић**

– јавни тужилац у Првом општинском јавном тужилаштву у Београду

4. за *чланове Суда части* :

• **Ненад Укропина**

– Заменик Републичког јавног тужиоца

• **Милорад Цвијовић** - Заменик Републичког јавног тужиоца

Бранислава Вучковић је као нова председница Удружења јавних тужилаца представила предлог планираних активности Удружења за 2005. годину. Истакла је да

планира да као председник анимира чланство како би се укључили у рад Управе Удружења, и у планирање будућих активности. Такође је изразила уверење да ће Удружење уколико се у томе успе изаћи још снажније.

Нова председница Удружења позвала је чланове Удружења да користе своја законска овлашћења и да својим предлозима побољшају рад Удружења.

Посебно је истакла да ће се залагати за бољи положај јавног тужилаштва у Уставу Републике Србије и Закону о јавном тужилаштву, као и да ће покушати да побољша положај стручних сарадника запослених у јавном тужилаштву.

Светислав Рабеновић

стручни сарадник у Тужилаштву за ратне злочине

Радован Лазић

Општински јавни тужилац у Бачкој Тополи

АКТИВНОСТИ ИЗВРШНОГ ОДБОРА УДРУЖЕЊА ОД 27.11.2004. ГОДИНЕ

Непосредно по затварању Треће редовне Скупштине Удружења одржана је и седница новоизабраног Извршног одбора у просторијама Палате правде у Београду. Седница је имала само једну тачку дневног реда:

Избор председника и подпредседника Извршног одбора

За председника Извршног одбора изабран је Александар Милосављевић, заменик тужиоца у посебном одељењу Окружног јавног тужилаштва у Београду за организовани криминал, а за потпредседнике Зоран Пешић, Окружни јавни тужилац у Чачку и Милан Петро-

вић, заменик Тужиоца за ратне злочине.

Следећа седница Извршног одбора (четрнаеста) је одржана 28.12.2004. године у просторијама канцеларије Удружења у Београду са дневним редом :

1. Упознавање са активностима око израде Устава
 2. Упознавање нових чланова са пројектима који су започети
 3. Нове тенденције око измена истражног поступка
 4. Разно
1. Нови чланови Извршног одбора упознати су да је Удружење у више наврата тражило од

председника Скупштинског одбора за израду Устава, Предрага Марковића, да укључи представнике Удружења у радну групу која ради на изради новог Устава Републике Србије и да на ове захтеве није одговорено. Чланови Извршног одбора упознати су и са писмима која су највишим носиоцима власти у којима је тражена помоћ око укључења у израду Устава као и са активностима које је Удружење имало на упознавању представника посланичких група у парламенту Републике Србије са предлогом одредби чланова Устава која се односе на јавно тужилаштво које је Удружење представило на међународној регионалној конференцији организованој у јуну месецу 2004. године. Чланови Извршног одбора расправљали су о могућностима других активнос-

ти како би се укључили у израду новог Устава.

Одлучено је да се настави представљање предлога Уставног положаја јавног тужилаштва, које је израдило Удружење јавних тужилаца у свим контактима које представници Удружења буду имали са организацијама које могу имати утицај на власт.

2. Бранислава Вучковић упознала је чланове Извршног одбора са разговорима које је имала са представницима Европске агенције за реконструкцију и развој у вези помоћи коју ова организација може да пружи у едукацији тужилаца у Србији. У Управни одбор пројекта ове Агенције за унапређење капацитета Правосудног центра су из Удружења ушли Бранислава Вучковић, Александар Милосављевић, Радован Лазић и Слободан Радовановић. Чланови Извршног одбора такође су упознати са пројектима чије ће одржавање током 2005. године подржати организација Aba-Ceeli. Представљени су и разговори са Фондом за отворено друштво и идејом да би ова организација могла финансијски да подржи организовање конференција за штампу Удружења, на којима би се представницима Удружења пружила прилика да правовремено реагују када се за то укаже потреба као у случају неоснованих напада на јавно тужилаштво. Чланови Извршног одбора сложили су се да би овакав пројекат био користан за Удружење поготово имајући у виду да је примећено да досадашњи начин обраћања јавности који је ишао преко писмених саопштења није постигао очекиване резултате. Укратко је представљен и пројекат који ће Удружење остварити у сарадњи са Националним саветом који се састоји у организацији округлог стола, почетком фебруара, на коме ће се расправљати о проблематици ратних злочина. Лидија Комлен је упознала присутне да

је контактирала са представницима Друштва судија у вези организовања округлог стола на тему сукоба интереса и да ће се састанак на ову тему одржати 29.12.2004. године.

Одлучено је да канцеларија и остали представници Управе Удружења који су укључени у пројекте наставе са припремом свих представљених пројеката и да о њиховом току обавештавају Извршни одбор.

3. Александар Милосављевић подсетио је присутне чланове Извршног одбора на све израженије тендеције земаља у окружењу, које иду у правцу све веће улоге јавног тужилаштва у истражном поступку. Подсетио је да је најновијим изменама кривичног законодавства у Босни и Херцеговини, потпуно укинут институт истражног судије и да је тиме тужиоцу комплетно поверено вођење истражног поступка. У току расправе о овом питању, чланови Извршног одбора сложили су се да Удружење мора да заузме став по овом питању, као и да је питање врло важно поготову у тренутној ситуацији када сарадња тужилаштва и полиције није на

највишем нивоу. Расправљано је и о питању да ли је јавно тужилаштво након свих персоналних промена и лошег односа са извршном влашћу спремно да без проблема преузме вођење истражног поступка.

4. Под тачком разно, чланови Извршног одбора прво су расправљали о повећању плата појединих представника власти, које би по законским одредбама требало да повуку и повећање плата носилаца јавнотужилачке функције.

Одлучено је да се Извршни одбор Удружења писмом обрати Министру правде, Зорану Стојковићу, што је и учињено. Министар је и примио представнике Удружења и то председника и потпредседника Скупштине Браниславу Вучковић и Златка Шуловића, али договор није постигнут. Због тога је Извршни одбор дана 04.03.2005. године поднео Уставном суду Републике Србије Иницијативу за оцену законитости са предлогом за одређивање привремене мере забране извршења Закључка Владе РС 05 бр. 121-8432/2004-12-31 од 23.12.2004. године.

Постављено је и питање преласка надлежности војних тужилаштава

на Окружна тужилаштва у Београду, Новом Саду и Нишу, односно решавања великог броја организационих, кадровских и практичних проблема који су се овим преласком наметнули у овим тужилаштвима.

Такође је постављено и питање критеријума којима се Високи савет правосуђа руководи приликом предлагања кандидата за избор на функције јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца.

У вези ових питања, као и питања неусклађености плата са платама у Влади РС и управи, одлучено је да се одржи састанак са в.д. Републичким јавним тужиоцима, како би се упознао са ставовима Удружења.

Удружење је, у сарадњи са америчким удружењем за владавину прва Аба-Сеелі издало приручник „Улога тужиоца у кривичном поступку“, са намером да се пружи помоћ и подршка младим колегама у њиховом даљем раду и напредовању. Овим се учинио први корак у правцу размене искустава младих и искусних колега, нарочито у погледу приближавања и појашњавања нових института. Приручник су припремили Весна Јањић, адвокат из Београда, бивши заменик Окружног јавног тужиоца и Светислав Рабреновић, стручни сарадник у Тужилаштву за ратне злочине, а уз помоћ чланова Уређивачког одбора: Синише Важића, в.д. Председника Окружног суда у Београду, проф. др Станка Бејатовића, Јована Крстића, заменика Републичког јавног тужиоца, Браниславе Вучковић, Општинског јавног тужиоца у Панчеву и Александра Милосављевића, заменика јавног тужиоца у Посебном одељењу за организовани криминал, који су својим стручним предлозима и коментарима помогли ауторима у састављању приручника.

**НОВА УПРАВА
УДРУЖЕЊА
ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА
И ЗАМЕНИКА
ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА
СРБИЈЕ**

**БРАНИСЛАВА
ВУЧКОВИЋ**
Општински јавни тужилац
у Панчеву, председник
Скупштине Удружења

ЗЛАТКО ШУЛОВИЋ
Окружни јавни тужилац у
Ваљеву,
потпредседник
Скупштине Удружења

ЈАСМИНА КИУРСКИ
заменик Републичког јавног
тужиоца,
потпредседник
Скупштине Удружења

ИЗВРШНИ ОДБОР:

АЛЕКСАНДАР МИЛОСАВЉЕВИЋ
заменик јавног тужиоца у Посебном одељењу за органи-
зовани криминал, председник

ЗОРАН ПЕШИЋ
Окружни јавни тужилац у Чачку, потпредседник

МИЛАН ПЕТРОВИЋ
заменик Тужоца за ратне злочине, потпредседник

РАДОВАН ЛАЗИЋ
Општински јавни тужилац у Бачкој Тополи, секретар

ГОРАН ИЛИЋ
јавни тужилац у Првом Општинском јавном тужилаштву у
Београду

ДАНИЈЕЛА ТРАЈКОВИЋ
Општински јавни тужилац у Сурдулици,

ЈЕЛЕНА СТОЈАКОВИЋ
заменик Општинског јавног тужиоца у Зрењанину,

СЛОБОДАНКА ЈОВИЧИЋ
заменик Окружног јавног тужиоца у Новом Саду,

СЛОБОДАН РАДОВАНОВИЋ
Окружни јавни тужилац у Крагујевцу,

ЉУБИША ДРАГАШЕВИЋ
Општински јавни тужилац у Новој Вароши,

МИЛЕНКО МАНДИЋ
Окружни јавни тужилац у Ужицу,

ЛИДИЈА КОМЛЕН НИКОЛИЋ
заменик Окружног јавног тужиоца у Београду,

БИЉАНА СИЛАЋИ
заменик Општинског јавног тужиоца у Новом Саду,

СОЊА НЕШИЋ
заменик Општинског јавног тужиоца у Пироту,

ТАМАРА МИРОВИЋ
заменик Окружног јавног тужиоца у Нишу

Уредник
Радован Лазић, Општински јавни тужилац у Бачкој Тополи

Редакција
Бранислава Вучковић, Општински јавни тужилац у Панчеву
Александар Милосављевић, заменик јав. тужиоца у Посебном одељењу за орг. криминал
Мирко Гашовић, Општински јавни тужилац у Сенти
Јелена Стојаковић, заменик Општинског јавног тужиоца у Зрењанину
Бранислав Татић, заменик Општинског јавног тужиоца у Зрењанину
Светислав Рабреновић, тужилачки сарадник у Тужилаштву за ратне злочине

Дизајн и припрема: Милорад Митић

Тираж: 600